

ท่ามทีสุด

ที่ พก 0703/ 1883

4591 วัน
4 1502

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถ.นนทบุรี 1

อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

๓ มิถุนายน 2552

เรื่อง โครงการความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาประชาคมยุโรป-อาเซียนระยะที่ 3(ECAP III)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการตระรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตระรัฐมนตรีเรื่องโครงการความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาประชาคมยุโรป-อาเซียนระยะที่ 3 (ECAP III) จำนวน 100 ชุด

1. ความเป็นมา

1.1 กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้จัดทำโครงการความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญหาระหว่างอาเซียนกับประชาคมยุโรป มาตั้งแต่ปี 2536 โดยโครงการดังกล่าวได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง 2 ระยะ คือ โครงการ ECAP I ระหว่างปี 2536-2540 และโครงการ ECAP II ระหว่างปี 2544-2549 โดยมีสำนักงานโครงการดังอยู่ ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

1.2 กิจกรรมสำคัญภายใต้โครงการ ECAP I และ ECAP II เช่นการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านทรัพย์สินทางปัญญา การเสริมสร้างทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การศึกษาเพื่อปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบด้านทรัพย์สินทางปัญญา การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา และการปลูกจิตสำนึกด้านทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

1.3 โครงการ ECAP II สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2549 ประชาคมยุโรปและประเทศไทยสมาชิกอาเซียนเห็นพ้องกันว่า ควรจัดทำโครงการในระยะที่ 3 (ECAP III) เนื่องจากโครงการ ECAP ทั้งสองระยะที่ผ่านมาเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของภูมิภาคอาเซียนเป็นอย่างยิ่ง ในกรณีประชาคมยุโรปจะได้วางกำหนดผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินผลโครงการในระยะที่ 2 และสำรวจความต้องการของอาเซียน พร้อมจัดทำร่างเอกสารสัญญาโครงการ (Financing Agreement) เสนอให้ประเทศไทยอาเซียนพิจารณา

1.4 ประเทศไทยสมาชิกอาเซียนได้ร่วมกันพิจารณาปรับแก้ไขร่างเอกสารสัญญาโครงการมาอย่างต่อเนื่อง และในการประชุมคณะกรรมการด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียนสมัยพิเศษที่มีขึ้น ณ กรุงจาการตาอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 2-3 กุมภาพันธ์ 2552 ประเทศไทยอาเซียนได้เห็นชอบร่างเอกสารดังกล่าวแล้ว สรุปสาระสำคัญของเอกสารโครงการได้ดังนี้

(1) เอกสารสัญญาโครงการเป็นการลงนามระหว่างผู้แทนประชาคมยุโรปและเลขานุการอาเซียน

(2) โครงการมีระยะเวลา 78 เดือน แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะดำเนินโครงการ 54 เดือน และระยะตรวจสอบและประเมินผล 24 เดือน งบประมาณโครงการจำนวน 5.1 ล้านยูโร โดยเป็นการสนับสนุนจากประชาคมยูโรปจำนวน 4.5 ล้านยูโรและสำนักงานสิทธิบัตรยูโรป 600,000 ยูโร

(3) องค์ประกอบของกิจกรรมแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- องค์ประกอบที่ 1 การสร้างศักยภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อการบังคับใช้ในข้อกำหนดทางทรัพย์สินทางปัญญาและข้อบังคับในอาเซียน

- องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาเนื้อหาด้านกฎหมายและการบริหารจัดการเรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญาในภูมิภาคอาเซียน ให้กับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนแก่กิจกรรมและความสามารถที่นำมาตรฐานด้านทรัพย์สินทางปัญญา

- องค์ประกอบที่ 3 การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาฐานะที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความเป็นอันหนึ่งเดียวกัน

- องค์ประกอบที่ 4 การขยายโครงสร้างในการศึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญา การฝึกอบรมและการวิจัยของหน่วยงานภายใต้เครือข่ายการทำงานพื้นฐานของภูมิภาคอาเซียน

- องค์ประกอบที่ 5 พัฒนาศักยภาพของสำนักงานเลขานุการแห่งอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือ ควบคุมดูแลและประสานงานตามนโยบายในภูมิภาคและการขยายการทำงานด้านทรัพย์สินทางปัญญารวมถึงความช่วยเหลือในการสร้างหน่วยงานในอาเซียน

(4) มีสำนักงานโครงการตั้งอยู่ ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

1.5 สำนักงานประชาคมยูโรปประจำประเทศไทยได้ยื่นหนังสือแลกเปลี่ยน (Exchange letter) ถึง กระทรวงพาณิชย์ ขอรับรองในเรื่องเอกสารสิทธิ์ของสำนักงานโครงการว่า จะยังคงได้รับเอกสารสิทธิ์เช่นเดียวกับที่เคยได้รับในระหว่างการดำเนินโครงการระดับที่ 2 (ECAP II) หรือไม่

2. การดำเนินการ

2.1 กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้หารือในเบื้องต้นกับกรมสนับสนุนภูมิศาสตร์ กระทรวงการต่างประเทศถึงขั้นตอนการดำเนินการ ทั้งในประเด็นการลงนามในเอกสารโครงการ (Financing Agreement) และประเด็นข้อเสนอของประชาคมยูโรปในการจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยน ได้ข้อสรุปว่า

- โครงการดังกล่าวเป็นความร่วมมือระดับรัฐบาลกับรัฐบาล จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อน และโดยที่เป็นความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นเรื่องที่อาจมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย จะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงพาณิชย์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 190 วรรค 2 ด้วย

- กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องในการที่ไทยจะทำหนังสือแลกเปลี่ยนกับสำนักงานคณะกรรมการธุรกิจประชาคมยูโรปประจำประเทศไทย เพื่อยืนยันเอกสารสิทธิ์ของสำนักงานโครงการความร่วมมือ ECAP III โดยร่างหนังสือแลกเปลี่ยนของทั้งสองฝ่าย ซึ่งถือเป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา 190 ของ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ตามมาตรา ๑๙๐ วรรค ๒ ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

2.2 กระทรวงพาณิชย์ ได้สอบถามความเห็นต่อการดำเนินโครงการ ECAPIII กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแจ้งเห็นชอบกับโครงการ ส่วนกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ระหว่างการพิจารณา

3. ข้อคิดเห็น

3.1 ที่ผ่านมาประเทศไทยได้ประโยชน์จากการความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศอาเซียนรวมทั้งไทยได้ประโยชน์จากโครงการความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศอาเซียน ในระยะที่ 1 และ 2 เป็นอย่างยิ่ง โดยโครงการดังกล่าวได้ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียนให้มีประสิทธิภาพและเป็นสากลยิ่งขึ้น การมีโครงการในระยะที่ 3 จะช่วยให้การพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

3.2 ประเทศไทยเข้าร่วมโครงการในฐานะผู้รับประโยชน์ โดยไม่มีข้อผูกพันในด้านการเงิน และสามารถร่วมสนับสนุนโครงการได้ในรูปแบบไม่เป็นด้วยเงิน (in-kind contribution) เช่นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เชี่ยวชาญในระหว่างปฏิบัติงานในประเทศไทย และการให้ใช้สถานที่เป็นที่ตั้งสำนักงานโครงการ เป็นต้น จึงไม่มีผลกระทบในด้านงบประมาณแต่อย่างใด

3.3 การมีสำนักงานโครงการตั้งอยู่ในประเทศไทย ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา จะช่วยให้ไทยได้รับประโยชน์จากการอย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับที่เคยเป็นมาในโครงการระยะที่ 2 โดยสัดส่วนกิจกรรมที่ไทยได้รับจากโครงการโดยเฉพาะกิจกรรมในระดับภูมิภาค จะมีสัดส่วนที่สูงกว่าที่ประเทศอาเซียนอื่นได้รับ

3.4 โครงการ ECAPIII ถือเป็นโครงการย่อยภายใต้ความตกลงแม่บทระหว่างประชาคมเศรษฐกิจยุโรปกับรัฐบาลไทย ลงนามเมื่อ 15 ตุลาคม 2524 (Framework Agreement between The European Economic Community and The Kingdom of Thailand) เช่นเดียวกับโครงการ ECAPI และ ECAPII จึงควรได้รับเอกสารสิทธิ์ตามบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิพิเศษของผู้เชี่ยวชาญภายใต้โครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อกิจกรรมความร่วมมือของประชาคมยุโรป ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2534 (Memorandum of Understanding relating to the privileges for experts under EC funded cooperation activities in Thailand of August 9, 1991) เช่นเดียวกัน โดยเอกสารสิทธิ์ที่เคยได้รับภายใต้โครงการในระยะที่ผ่านมา เป็นเอกสารสิทธิ์ในด้านจัดจ้าง/ซื้อ ที่ได้รับยกเว้นภาษี สำหรับการจัดจ้างหรือจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์จากผู้ขายในประเทศไทย รวมทั้งเอกสารสิทธิ์ของผู้เชี่ยวชาญและครอบครัว ในการพำนักอยู่ในประเทศไทย ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการ

3.5 จากการประสานงานกับสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาประเทศไทยต่าง ๆ ในอาเซียน ได้ทราบว่า ประเทศไทยอื่นพิริ่งเข้าร่วมโครงการ และยินดีมอบให้เลขานุการอาเซียนลงนามทำสัญญาโครงการกับประชาคมยุโรปแล้ว ขณะที่ไทยซึ่งเป็นประธานอาเซียนในปีนี้ ยังไม่สามารถให้คำตอบได้ เพราะต้องรอดำเนินการตามกฎหมายภายในประเทศก่อน จึงเห็นควรเร่งดำเนินการเพื่อเข้าร่วมโครงการ

โดยเริ่วที่สุด โดยนำเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และนำเสนอรัฐสภา ตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ต่อไป

4. ข้อพิจารณา

4.1 เพื่อให้ไทยสามารถเข้าร่วมโครงการโดยเร็ว และสามารถเป็นสถานที่ดังของสำนักงานโครงการ ซึ่งได้วับเอกสารสิทธิ์ตามความตกลงที่อ้างถึงในข้อ 3.4 กระทรวงพาณิชย์เห็นควรนำเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

4.1.1 ให้ความเห็นชอบเอกสารสัญญา (Financing Agreement) โครงการ ECAP III โดยมอบหมายให้เลขาธิการอาชีวินเป็นผู้ลงนามแทนประเทศไทย

4.1.2 ให้ความเห็นชอบ การจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยน (Exchange letter) ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการป่าไม้และกระทรวงพาณิชย์ เพื่อยืนยันเรื่องเอกสารสิทธิ์ของสำนักงานโครงการที่ดังอยู่ ใน ประเทศไทย ว่าเป็นไปตามบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิพิเศษของผู้เชี่ยวชาญภายใต้โครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อกิจกรรมความร่วมมือของประชาคมยุโรป ลงวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2534 (Memorandum of Understanding relating to the privileges for experts under EC funded cooperation activities in Thailand of August 9, 1991) และความตกลงแม่บทระหว่างประชาคมเศรษฐกิจยุโรปกับรัฐบาลไทย ลงนามเมื่อ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2524 รายละเอียดหนังสือแลกเปลี่ยน ฝ่ายไทยตามเอกสาร 5

4.1.3 นำเรื่องเสนอขอความเห็นชอบการดำเนินการของไทยต่อรัฐสภา ตามมาตรา 190 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ 4.1.1 ข้อ 4.1.2 และนำเรื่องเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามข้อ 4.1.3 จักขอนคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิวา นาคاشัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์